

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры**

Лісік
Аляксандра Віктараўна

**МАСТАЦКАЕ АСЭНСАВАННЕ ЧАРНОБЫЛЬСКОЙ ТРАГЕДЫІ
Ў ПРОЗЕ І. ШАМЯКІНА**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных
навук, прафесар
А. І. Бельскі

Дапушчаны да абароны

« » _____ 2022 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры
доктар філалагічных навук, прафесар А. І. Бельскі

Мінск, 2022

РЭФЕРАТ

Структура і аб’ём даследавання: дыпломная работа складаецца з рэфератаў на трох мовах, уводзін, трох раздзелаў, заключэння і спіса выкарыстанай літаратуры (47 найменняў). Агульны аб’ём работы – 50 старонак.

Ключавыя словы: ТВОРЧАСЦЬ І. ШАМЯКІНА, ЧАРНОБЫЛЬ У ЛІТАРАТУРЫ, ІДЭЙНА-МАСТАЦКІ СВЕТ, ДАКУМЕНТАЛЬНАЕ І МАСТАЦКАЕ, ТРАГІЗМ, ПСІХАЛАГІЧНЫЯ, ТЭХНАГЕННЫЯ, САЦЫЯЛЬНЫЯ ФАКТАРЫ.

Мэта дыпломнай работы: раскрыць спецыфіку асэнсавання чарнобыльскай трагедыі ў творах І. Шамякіна “Злая зорка” і “Зона павышанай радыяцыі”.

Задачы:

- вывучыць крытычную літаратуру па тэме даследавання;
- прааналізаваць асаблівасці паказу чарнобыльскай аварыі ў рамане І. Шамякіна “Злая зорка”;
- раскрыць канцэпцыю чалавека і рэчаіснасці ў аповесці І. Шамякіна “Зона павышанай радыяцыі”.

Аб’ект даследавання: раман “Злая зорка” і аповесць “Зона павышанай радыяцыі” І. Шамякіна.

Прадмет даследавання: увасабленне чарнобыльскай трагедыі ў прозе І. Шамякіна.

Тэарэтычную і метадалагічную базу даследавання складаюць працы В. Каваленкі, У. Гніламёдава, І. Афанасьева, В. Локун, А. Марціновіча, А. Бельскага, Г. Дашкевіч, Т. Шамякінай, М. Прохар і іншых.

У дыпломнай рабоце былі выкарыстаны наступныя **метады даследавання:** біяграфічны, гісторыка-літаратурны, апісальна-аналітычны, метады цэласнага аналізу мастацкага тэксту.

РЕФЕРАТ

Структура и объем исследования: дипломная работа состоит из рефератов на трех языках, введения, трех разделов, заключения и списка использованной литературы (47 наименований). Общий объем работы – 50 страниц.

Ключевые слова: ТВОРЧЕСТВО И. ШАМЯКИНА, ЧЕРНОБЫЛЬ В ЛИТЕРАТУРЕ, ИДЕЙНО-ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ МИР, ДОКУМЕНТАЛЬНОЕ И ХУДОЖЕСТВЕННОЕ, ТРАГИЗМ, ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ, ТЕХНОГЕННЫЕ, СОЦИАЛЬНЫЕ ФАКТОРЫ.

Цель дипломной работы: раскрыть специфику осмысления Чернобыльской трагедии в произведениях И. Шамякина “Злая звезда” и “Зона повышенной радиации”.

Задачи:

- изучить критическую литературу по теме исследования;
- проанализировать особенности показа Чернобыльской аварии в романе И. Шамякина “Злая звезда”;
- раскрыть концепцию человека и действительности в повести И. Шамякина “Зона повышенной радиации”.

Объект исследования: Роман “Злая звезда” и повесть “Зона повышенной радиации” И. Шамякина.

Предмет исследования: воплощение чернобыльской трагедии в прозе И. Шамякина.

Теоретическую и методологическую базу исследования составляют труды В. Коваленко, В. Гниломедова, И. Афанасьева, В. Локун, А. Мартиновича, А. Бельского, Г. Дашкевич, Т. Шамякиной, М. Прохор и других.

В дипломной работе были использованы следующие **методы исследования:** биографический, историко-литературный, описательно-аналитический, метод целостного анализа художественного текста.

ABSTRACT

The structure of the thesis: the thesis consists of abstracts in three languages, an introduction, three sections, a conclusion and a list of references (47 titles). Total amount of work is 50 pages.

Keywords: I. SHAMYAKIN'S CREATIVITY, CHERNOBYL IN LITERATURE, THE IDEOLOGICAL AND ARTISTIC WORLD, DOCUMENTARY AND ARTISTIC, TRAGEDY, PSYCHOLOGICAL, TECHNOGENIC, SOCIAL FACTORS.

The purpose of the thesis: to reveal the specifics of understanding the Chernobyl tragedy in the works of I. Shamyakina "Zlaja zorka" i "Zona pavyshanaj radyjacyi".

To achieve the goal, the following **tasks** were set:

- to study the critical literature on the research topic;
- to analyze the features of the Chernobyl accident in I. Shamyakin's novel "Zlaja zorka";
- to reveal the concept of man and reality in I. Shamyakin's novel "Zona pavyshanaj radyjacyi".

The object of the research: The novel "Zlaja zorka" and the novel "Zona pavyshanaj radyjacyi" by I. Shamyakin.

Subject of the research: the embodiment of the Chernobyl tragedy in the prose of I. Shamyakin.

The theoretical and methodological basis of the research consists of the works of V. Kawalenki, V. Hnilamiodawa, I. Afanasjewa, V. Lokuna, A. Martsinovicha, A. Belskaha, G. Dashkevich, T. Shamyakinaj, A. Zhardetskaj and others.

The following **research methods** were used in the thesis: biographical, historical-literary, descriptive-analytical, method of holistic analysis of a literary text.